

[Gert Petersen]

social nød; den har sat sig som mål at skabe gode vilkår for kapitalen og erhvervslivets ejere. Det er lykkedes, og det kvitterer de selvfølgelig for.

Et af de store problemer gennem mange år var, at de, der henter profit eller merværdi hjem, ikke ville investere i produktionsapparatet. Merværdien måles herhjemme på det, nationaløkonomerne kalder restindkomst, ja, nu ser jeg såmænd, at de økonomiske vismænd er begyndt at tale ligeud om profitindkomsten, dvs. den indkomst, der hverken er lønindkomst eller indkomstoverførsel fra det offentlige.

Hvis vi tager profitindkomstens andel af den samlede indkomstmasse i den private sektor før afskrivninger – og det er det, dette drejer sig om – vil vi se, at profitindkomsten i de sidste fire år er vokset fra 42–43 pct. til omkring 50 pct. Denne for kapitalen så lykkelige udvikling begyndte vel at mærke – og det bør man nok notere – under den socialdemokratiske mindretalsregering. 1980 er året, hvor det vender, og så tager udviklingen ellers fart under den nuværende regering. Dette at presse lønkvoten nedad og merværdien opad er en logisk krisepolitik i et kapitalistisk samfund. Finansministeren har her brugt nogle helt andre ord for at forklare, hvad der er sket, men det er i virkeligheden det samme, som jeg netop har givet udtryk for. Man siger, at man på den måde atter får gang i økonomien. Man regner med, at en større profitindkomst også betyder større investeringer. Her var det bare, regnestykket i en periode slog fejl. Selv om profitindkomsten voksede, faldt investeringerne i 1981, 1982 og 1983. I 1984 er det så lykkedes at få sat investeringerne i vejret, men de ligger stadig – hvis vi tager de samlede nettoinvesteringer i samfundet – langt under gennemsnittet i det meste af 1970'erne. I den henseende er regeringens succes altså noget betinget, men den er klar nok, hvad angår selve industriens investeringer.

Også her er billedet til at begynde med broget. Overskuddet – som i øvrigt kun er en begrænset del af profitindkomsten – for aktie- og anpartsselskaber voksede fra 3,5 mia kr. i 1980 til 10,5 mia kr. i 1983, hvis jeg ellers skal tro en artikel af en økonomisk medarbejder i et dagblad i går. Alligevel faldt industriinvesteringerne i 1981, og de steg kun meget lidt i 1982 og 1983, men i det forløbne

år, 1984, lykkedes det. Her blev der tale om en stigning på i hvert fald 30 pct. – det er finansministerens skøn – i forhold til 1983. Endelig begyndte altså den drastiske stigning, som vi har oplevet i profitindkomsten, at smitte af på industriinvesteringerne, og heri består regeringens succes.

Der er flere forklaringer på den, bl.a. er de internationale konjunkturer blevet bedre, og inflationsraten er faldet drastisk i alle industrilande, men den vigtigste forklaring er selvsagt regeringens egen indsats, den, som har gjort det muligt, at forrentningen af industriens egenkapital har kunnet vokse fra 11,4 pct. i 1980 til 23,2 pct. i 1983.

Hvordan har regeringen så gjort det? Det har den gjort ved en utrolig hårdhændet klassepolitik. Den har satset på at nedbringe omkostningerne ved produktionen og har helt overvejende rettet skytset mod lønomkostningerne – sådan som også finansministeren har redegjort for – dels ved direkte indgreb i lønfastsættelsen, dels ved truende henstillinger om at holde igen.

Der er også en sammenhæng mellem regeringens succes og massearbejdsløsheden. Fastfrysningen af dagpengenes maksimumsatser skal naturligvis gøre det endnu mere skræmmende at blive arbejdsløs, og det samme er meningen med dagpengeforliget med de radikale, hvor man må forudse, at man skal ned på 75 pct. og derefter på 55 pct., hvis ikke det lykkes at få arbejde.

Jeg må indrømme, at jeg troede en overgang – naiv, som jeg er – at når man talte om dagpengeskandalen, var det det grove overgreb på de langtidsledige, man tænkte på, men det var altså bare udtryk for min naivitet, for det var jo kun, om jeg så må sige, langtidsledige, ulykkelige mennesker, dette forlig, denne skandale, gik ud over, og derfor kan det selvfølgelig ikke være en skandale i borgerlige øjne.

Regeringens succes bygger på, at et mindretal er blevet bedre og flertallet ringere stillet, og at et stort mindretal er blevet fattigere. Det kalder jeg borgerlig klassepolitik i renkultur.

Med alt dette siger jeg ikke, at der ikke skal investeres i industrien, for naturligvis skal der det. Jeg siger heller ikke, at omkostningerne er ligegyldige, heller ikke lønomkostningerne, men det er profitomkostningerne så sandelig heller ikke. Det interesserer